

Bonne S. Algra
Rugholmvej 36
9830 Tårs

Teknik og Miljøområdet
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 33 33
Fax 72 33 30 33
Teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Hirtshals, den 22-09-2010
Journal nr.: 09.17.16-P19-4-10

Tilladelse til udvidelse af husdyrbruget på Stendalvej 85.

Hjørring kommune giver hermed tilladelse til udvidelse af ovennævnte kvægproduktion, efter § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Kommunen har vurderet, at tilladelsen kan meddeles med følgende vilkår:

Vilkår

1. Dybstrøelse fra staldene køres direkte ud på marken og udspredes

De væsentligste forudsætninger er beskrevet i afsnittet "Projektbeskrivelse" nedenfor. Hvis forudsætningerne for afgørelsen ændres, skal kommunen oplyses om det og muligvis genbehandle sagen.

Du har samtidig med ansøgningen foretaget anmeldelse efter §§ 31-32 i husdyrbekendtgørelsen.

Eventuelle andre nødvendige tilladelser – herunder f.eks. byggetilladelse er **ikke** omfattet af denne afgørelse.

Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen vil blive offentliggjort i lokalavisen i uge 40 eller snarest mulig herefter.

Du kan påklage kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen. En eventuel klage skal være modtaget i Kommunen senest den 3. november 2010 ved kontortids ophør.

Enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v., vil også kunne klage over kommunens afgørelse.

En klage skal være skriftlig og indsendes via e-mail: teamlanbrug@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Natur- og miljøkontoret, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet.

Hvis vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette dig.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Tilladelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dags dato. Herved forstås, at eventuelt byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende tilpasninger. Projektets væsentligste elementer er følgende:

1. Produktionen udvides fra 43,21 DE svarende til 85 opdræt (stor race) til 74,5 DE svarende til 149 opdræt (stor race), 6-27 mdr.
2. Udvidelsen finder sted i en tidligere lade. Laden indrettes til dybstrøelses stald. Den eksisterende stald anvendes til samme dyrehold som nu. I denne stald går dyrene i løsdrift i en tidligere ristestald.
3. Dybstrøelse køres direkte fra staldene ud på marken til udspredding. Der opbevares således ikke dybstrøelse i markstak.
4. Ejendommen samdrives med Rugholmvej 36. Husdyrgødningen afsættes til Rugholmvej 36 og udbringningsarealer på Rugholmvej 36 er godkendt i godkendelse, givet samtidigt med denne tilladelse (sags nr. 09.17.18-P19-3-09).

Kommunens vurdering

I det indsendte ansøgningsskema er der svaret "ja" til alle spørgsmål. Kommunen er dog ikke enig i svaret til spørgsmål 10.

Ad 10: Ligger nye anlæg og udvidelser af eksisterende anlæg uden for områder med landskabelig værdi eller værdifulde kulturmiljøer?

Anlægget ligger i et område med landskabelig værdi. Der opføres dog ikke nye bygninger derfor vurderer kommunen, at de planlægningsmæssige hensyn, ikke tilsidesættes med det ansøgte.

Lavbundsarealer

Anlægget er beliggende udenfor lavbundsarealer.

Grundvand

Der indgår ingen udbringningsarealer i tilladelsen.

Søer, Fjord og hav

Der indgår ingen udbringningsarealer i tilladelsen.

Natur

Hjørring Kommunes skal sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om tilladelse efter husdyrbruglovens § 10, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Det fremgår i øvrigt af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag, hvis det vurderes, at der på trods af overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller på trods af vilkår, der fastsætter skærpede beskyttelsesniveauer, fortsat vil være en væsentlig miljøvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

I en radius på 1000 meter omkring ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men arealer beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere små overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 190 kg N/år i nudrift og 276 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en forøget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 86 kg N/år. Beregningen er foretaget med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen.

Merdepositionen af ammoniak i 3 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 – 0,1 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 0,1 – 0,2 kg N/ha per år.

Nærmeste Natura 2000 område ligger omkring 10 km nordøst for husdyrbruget. Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition

med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget Ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

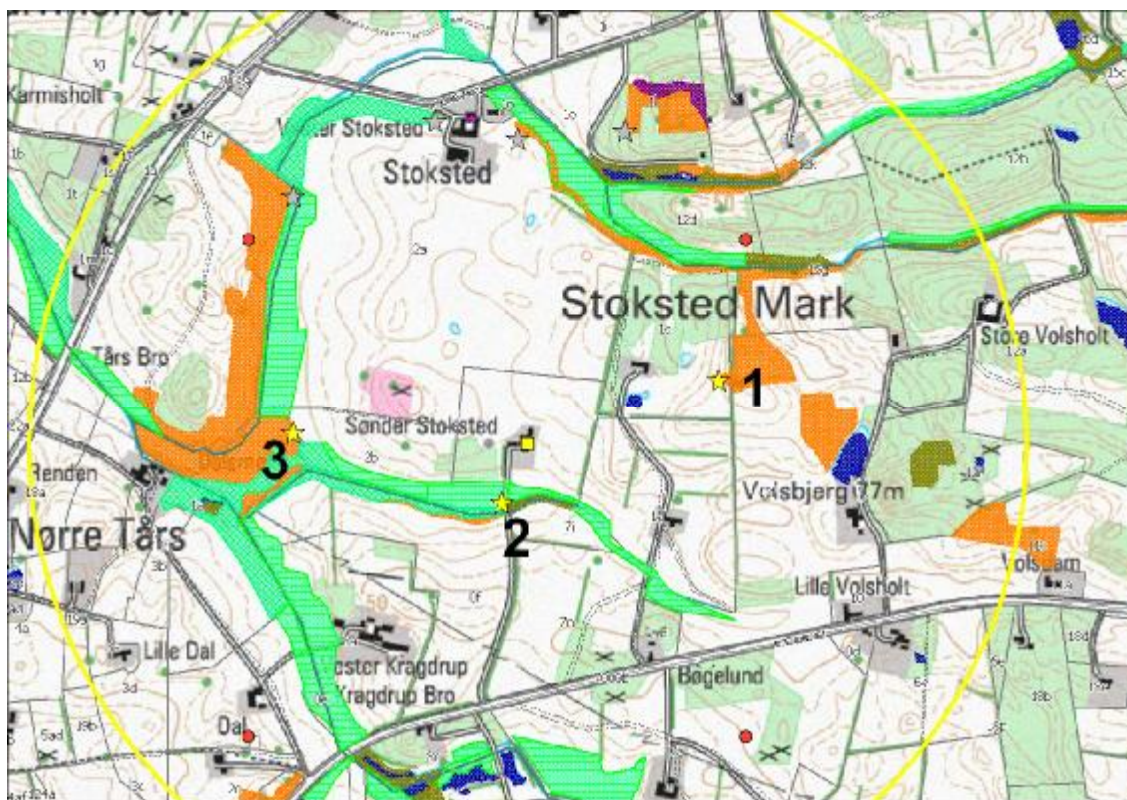
Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder.
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II.
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer¹, der ligger inden for en radius på 1.000 m fra stald- og lageranlæg væsentligt. Der er i denne vurdering medtaget en kumulativ effekt, idet der inden for en radius på 1.000 fra bedriften er registreres 1 anden ejendom med mere end 75 DE i forhold til naturpunkt 1-3.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer.
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Børglum Klosterskov, der er den nærmeste fredning med ammoniakfølsom natur.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

---

¹ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Røde arealer er udbringningsarealer og gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Nabogener

Den ansøgte produktion overholder de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende.

BAT

I tilladelser er den generelle regulering normalt tilstrækkelig. Det vil sige at husdyrbruget overholder den til en hver tid gældende husdyrbekendtgørelsen, som fastsætter minimumskrav til indretning af stalde mm., opbevaringskapacitet, krav til opbevaring af gødning, ensilage, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og drift og vedligeholdelse.

På baggrund af DN's bemærkninger til udkast til tilladelse har konsulenten valgt at indsende en BAT redegørelse i sagen. Denne viser at ammoniakemissionen fra laden er den samme, med at det valgte staldsystem (dybstrøelse med direkte

udbringning) som for fast drænet gulv. I den gamle kostald vil det koste 943 kr. pr kg sparet N, at etablere sengebåse og fast drænet gulv. Denne teknologi er derfor ikke BAT på denne ejendom.

Samlet vurdering

Kommunen finder, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Det er kommunens samlede vurdering, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Høring

Forud for denne tilladelse har Hjørring Kommune foretaget en høring af naboer og Miljøcenter Aalborg.

Der er ingen udtalelser indkommet fra de hørte naboer

Der er der indkommet en bindende udtalelse fra Miljøcenter Aalborg, som lyder:

Det er Miljøcenter Aalborgs vurdering, at Hjørring kommune har varetager de nødvendige hensyn, og der gives samtykke til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse jf. § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug uden vilkår til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Pernille Rechnagel
Team Landbrug
E-mail: pernille.rechnagel@hjoerring.dk
Tlf.: 72 33 67 34

Bilag:

1. *Udtalelse fra Team Natur & Vandløb*
2. *Kort over ejendom*

Kopi med kortbilag sendt til:

- Landboforening, att.: Karoline Holst, LandboNord – via e-mail kho@landbonord.dk
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø – via e-mail: post@aal.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø – via e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Hjørring, Fresiavej 17, 9800 Hjørring – via e-mail: hjoerring@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Hjørring, Via e-mail: hjoerring@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K – via e-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V – via e-mail: ae@aeraadet.dk
- 3F Skagerak – via e-mail: skagerak@3F.dk

Bilag 1

Naturudtalelse vedr. ansøgning om udvidelse (§ 10) Stendalvej 85

Hjørring Kommunes skal sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrbruglovens § 19. Kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på ansøgninger om tilladelse efter husdyrbruglovens § 10, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. husdyrbruglovens § 31.

Det fremgår i øvrigt af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11, stk. 6, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag, hvis det vurderes, at der på trods af overholdelse af de fastlagte beskyttelsesniveauer i bilag 3 eller på trods af vikår, der fastsætter skærpede beskyttelsesniveauer, fortsat vil være en væsentlig miljøvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (Natura 2000 område 215), der ligger omkring 10 km nordøst for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af bilag IV og II kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatsdirektivets bilag II.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registreret arter omfattet af Rød- og gullisten samt Bonn- og Bern-konventionen i nærheden af ejendommen, men enkelte arter omfattet af nævnte lister kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen.

Kommunen vurderer, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte liste arter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal.

Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlede areal på 2.500 m².

•Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 tildelt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks. Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur, afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsindeks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssammensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt positive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række plan forhold i et areals målsætning. Det gælder områdets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, vurderes nærmere, hvis der på eller tæt ved arealerne er registreret følgende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

•Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er andre ejendomme med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af husdyrbruget. Kommunen vurderer, at der er en kumulativ effekt med hensyn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkt 1-3, da der er registrerede 1 ejendom indenfor 1000 meter af naturpunktet.

Det kan ikke udelukkes, at der med tiden sker forringelser af de nærliggende naturområder, hvis der kommer flere udvidelser af ejendomme indenfor 1000 meter af naturområderne.

•N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 190 kg N/år i nudrift og 276 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en forøget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 86 kg N/år.

Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Indenfor en radius på 1000 meter af ejendommen er der registreret overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt flere overdrev, heder, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Den generelle baggrundsbelastning for området er ifølge DMU (2009 data) 13,9 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 0,2 kg N/ha per år (Tabel I). Den beregnede merbelastning overskrider ikke den tilladte merbelastning på 0,5 kg N/ha per år for § 7 områder, hvor der er en kumulativ effekt fra 1 anden ejendom på mere end 75 DE indenfor 1000 meter. Den generelle baggrundsbelastning for området er 13,9 kg N/ha per år. Den totale belastning (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) af arealet vurderes således ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen (12,5 – 17,5 kg N/ha per år).

Naturområdet ligger i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009, men der er på området ikke registreret fredede arter eller arter opført på den danske rødliste eller internationale lister for beskyttede arter. Hjørring Kommune vurderer derfor, at der ikke kan stilles skærpede krav til afsætning af ammoniak i naturområdet. Den samlede afsætning af ammoniak inddrages derfor ikke i vurdering af ammoniakbelastning for dette område.

Der sker ingen merbelastning af dette naturpunkt.

Naturpunkt 2:

Et § 3 natureng, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medfører tilstandsændringer. Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er beregnede til 0,3 kg N/ha per år (Tabel I). Den generelle baggrundsbelastning er 13,9 kg N/ha per år. Den totale belastning (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) af arealet vurderes ikke at overskride tålegrænsen for naturtypen (17,5 – 22,5 kg N/ha per år).

Naturområdet ligger i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009, men der er på området ikke registreret fredede arter eller arter opført på den danske rødliste eller internationale lister for beskyttede arter. Hjørring Kommune vurderer derfor, at der ikke kan stilles skærpede krav til afsætning af ammoniak i naturområdet. Den samlede afsætning af ammoniak inddrages derfor ikke i vurdering af ammoniakbelastning for dette område.

En tilførsel på 0,1 kg N/ha per år må derfor betragtes som en mindre væsentlig merbelastning.

Naturpunkt 3:

Et overdrev over 2,5 ha og dermed et § 7 areal, som ved udvidelsen tilføres 0,0 kg N/ha per år, mens den samlede afsætning af ammoniak fra stald og lager er 0,1 kg N/ha per år (Tabel I). Den beregnede merbelastning overskrider ikke den tilladte merbelastning på 0,5 kg N/ha per år for § 7 områder, hvor der er en kumulativ effekt fra 1 anden ejendom på mere end 75 DE indenfor 1000 meter. Den generelle baggrundsbelastning er 13,9 kg N/ha per år. Den totale belastning (samlede afsætning fra stald og lager + baggrundsbelastning) af arealet vurderes således at overskride tålegrænsen for naturtypen (10,0 – 12,5 kg N/ha per år).

Naturområdet vurderes at være sammenhængende med overdrevet lige nord for, som er registreret som naturtype 6230 (surt overdrev) og dermed omfattet af habitatdirektivet. Området ligger i område udpeget til værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2009, men der er på området ikke registreret fredede arter eller arter opført på den danske rødliste eller internationale lister for beskyttede arter. Området er voksested for en lang række arter som er meget til ekstrem følsomme over for ammoniak påvirkning (Tabel II). Det gælder f.eks. Djævelsbid, Tandbælg, Tormentil og Hunde viol.

Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kan stilles skærpede krav til afsætning af ammoniak i naturområdet. Den samlede afsætning af ammoniak inddrages derfor ikke i vurdering af ammoniakbelastning for dette område.

Der sker ingen merbelastning af dette naturpunkt.

Samlet vurderer Kommunen, at medbelastningen fra bedriften har en neutral effekt for de berørte arealer.

●Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Udbringningsarealerne støder flere steder op til § 3 beskyttet naturområder. Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturrenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

●Stærkt skrående arealer

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til § 3 beskyttede naturområder og vandløb, men skråner ikke kraftigt ned mod disse. Udvaskning af fosfat og kvælstof vurderes på denne baggrund ikke at udgøre en betydelig risiko for negativ påvirkning af naturområder og vandløb.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som værdifuldt naturområde efter Kommuneplan 2009.

I områder udpeget som særlig værdifuldt naturområde, skal kommunen sikre, at der ikke sker arealanvendelsen eller ændringer af tilstanden, der begrænser natur- og landskabsværdier. Endvidere skal beskyttelsen af eksisterende natur fremmes, og der skal skabes sammenhæng mellem de enkelte naturområder, jf. retningslinje 2.3.3 i kommuneplan 2009.

I områder udpeget som værdifuldt naturområde må arealanvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde naturkvaliteten for områdets naturtyper, der er fastlagt efter principperne i kommunens naturplanlægningssystem, jf. retningslinje 2.3.4 i kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Merbelastningen i forbindelse med udvidelse af husdyrbruget vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse eller at være i modstrid med retningslinjerne i Kommuneplan 2009.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Børglumkloster Skov, der ligger omkring 2,9 km øst for husdyrbruget. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen. Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år. Den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen vurderes at være 10,0 – 13,0 kg N/ha per år. Den generelle baggrundsbelastning i området vurderes til 13,3 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er således overskredet alene ved baggrundsbelastningen.

Børglumkloster Skov er en botanisk lokalitet med meget stor botanisk betydning. Den er voksested for mange ammoniakfølsomme arter bl.a. Hønsebær, Bakke_Gøgelilje, Skov Padderokke og Majblomst. Herudover er Børglumkloster Skov voksested for en række sjældne arter bl.a. Pyramidelæbeløs, Bakke-Star, Alm. Ulvefod, Otteradet Ulvefod, Bjerg Mangeløv, Nordisk Mælkehat og Gul Spatel svamp. Otteradet Ulvefod, Bjerg Mangeløv, Nordisk Mælkehat og Gul Spatel svamp er alle på den danske rødlist og meget følsomme over for afsætning af ammoniak. Børglumkloster Skov vurderes derfor til at have en høj målsætning og yderst følsom over for afsætning af ammoniak.

Den samlede afsætning af ammoniak fra ejendommen er på 0,0 kg N/ha per år. Hjørring Kommune finder derfor, at det ansøgte projekt kan gennemføres uden negativ påvirkning af naturværdier i området.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 10 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte områder. Ejendommens andel af den luftbåren ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturotilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

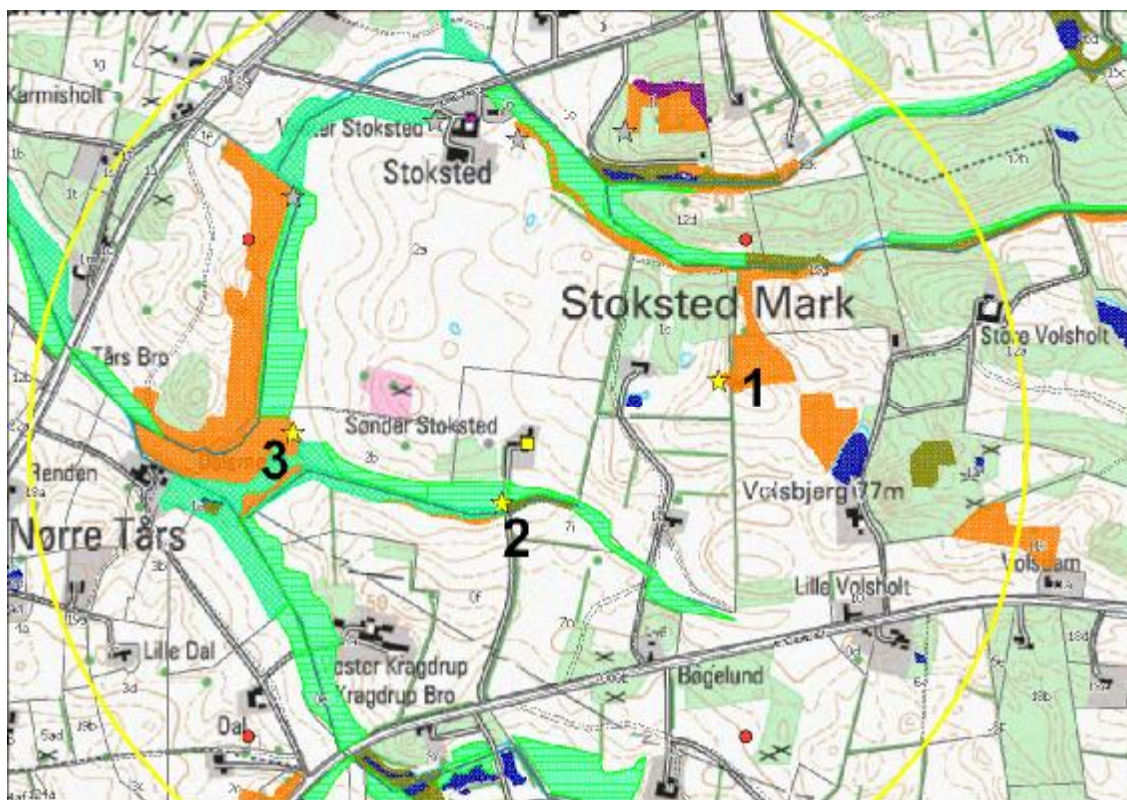
Tabel I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	§ 7 Overdrev	§ 3 Natureng	§ 7 Overdrev
Målsætning	Lav		Høj
Målsætningsmetode*	A		A
Tålegrænse (kg N/ha per år)	12,5 – 17,5	17,5 – 22,5	10,0 – 12,5
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	13,9	13,9	13,9
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	0,0	0,1	0,0
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	0,5		0,5
Samlede afsætning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,2	0,3	0,1
Tilladt samlede afsætning (kg N/ha per år)			
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	370	130	450
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	450	120	390
Omfattet af lov	Husdyr- loven Natur- beskyttelses- loven	Husdyrloven Natur- beskyttelses- loven	Husdyrloven Natur- beskyttelses- loven
Afgørelse efter lov	Husdyr- loven Natur- beskyttelses- loven	Husdyrloven Natur- beskyttelses- loven	Husdyrloven Natur- beskyttelses- loven
Besigtigede (dato)	10-06-2010		10-06-2010
Planstatus	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt naturområde

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) besigtigelse af området og tilstandsvurdering efter DMU standard.

Table II. Artsliste for overdrev omfattet af habitat naturtype 6230 (naturpunkt 3).

Rødlistede arter	
Fredede arter	
Særligt værdifulde positive arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)	Djævelsbid, Tormentil, Tandbælg, Hunde viol
Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)	Blåhat, Krat-fladbælg, Flipkrave, Mark-frytle, Vellugtende gulaks, Hedelyng, Håret høgeurt, Smalbladet høgeurt, Alm. kamgræs, Bugtet kløver, Alm. kællingetand, Pillestar, Fåre-svingel, Læge-ærenpris, Blåbær, Dicranum scoparium, Liden klokke, Alm. Pimpinelle, Blåmunke, Tidlig dværgbunke, gul snerre, lyng snerre, Ene, Kær tidsel
Alm. typiske arter	Høst-borst, Fløjlsgræs, Alm. hvene, Alm. hønsetarm, Alm. kongepen, Mælkebøtte sp, Prikbladet perikon, Bidende ranunkel, Alm. røllike, Rød svingel, Alm. syre, Lancet vejbred, Bølget bunke, Mose bunke, Eng rapgræs, Scleropodium purum, Lyse-siv, Slåen, Lyng snerre, Eng svingel, Tveskægget ærenspris, Eng brandbæger, Vej engelskgræs, Blød hejre, Rødknæ, Mark ærenpris, Eg, Krybende hestegræs, Kantet perikon, Rhytidiadelphus squarro
Problemarter	Alm. rajgræs, Tusindfryd, Alm. Kvik, Lav ranunkel, Glat vejbred, Hvid kløver
Øvrige arter	Hvid anemone, Ahorn, Rose sp., Alm. Røn, Segle røn, Lav skorsoner, Glat ærenpris, Klit svingel, Vårgæslingeblomst, Ager stedmoderblomst, Hyrdetaske, Enårig knavel, Lancetbladet høgurt, Skov padderokke, Hvid gran

Figur 1. Ejendommens (gul firkant) beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne) og arealer beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3. Røde arealer er udbringningsarealer og gul cirkel angiver 1 km radius omkring ejendommen.

Bilag 2

